

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOKSEN JA TYÖTERVEYSLAITOKSEN
KANSAINVÄLISTEN ARVIOINTIEN VAATIMAT JATKOTOIMET

5.9.2013 annetussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksesta on todettu, että sosiaali- ja terveysministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö esittävät yhdessä 30.6.2013 mennessä toimenpide-ehdotukset, joihin kansainvälisten arviointiryhmien raportit antavat aihetta laitosten toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi.

Arviointiryhmien raporteista ja niissä esitetyistä suosituksista on laadittu liitteenä oleva toimenpidemuistio.

Arviointiryhmien suosituksiin ei sisällynyt mittavia rakenteellisia tai toiminnallisia muutosehdotuksia. Laitosten vähentynyt taloudellinen tuki nähtiin huolen aiheeksi, mutta sen seurauksia ei voitu kovin yksityiskohtaisesti ennakoida. Suosituksissa tähdennettiin laitosten sisäisen toiminnan kehittämistä ja tehostamista sekä yhteistyön laajentamista.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö katsovat, että arviointiryhmien suositusten toimeenpanon rinnalla tulee jatkotyössä kiinnittää huomiota seuraaviin kehittämistoimiin:

1. Taloudellisten voimavarojen ja henkilöstön väheneminen vaativat toimintojen ja tehtävien priorisointia ja huomion kiinnittämistä kustannussäätöihin eri toiminnoissa. Lisäksi tarvitaan uutta strategista suunnittelua osaamisen varmistamiseksi sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyö- ja työnjakorakenteiden vahvistamiseksi. Alkuvaiheessa yhteistyön sopimus pohjainen syventäminen tutkimuslaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kesken mahdollistaa muun muassa tilojen ja tutkimuksen infrastruktuurien kustannustehokkaamman käytön. Myös SOTERKO -yhteistyön voimistaminen ja laajentaminen tehostavat toimintaa ja lisäävät toiminnan vaikuttavuutta. Toimintoja ja tehtäviä priorisoidaan huomioiden päätöksentekoa palveleva selvitys- ja tutkimustoiminta ja strateginen tutkimus sekä tiedon avoimuuden kehittäminen.
2. Kansainvälistä yhteistyötä on edelleen syytä korostaa, vaikka arviointiryhmät eivät antaneet aiheesta suosituksia. Tutkimuslaitosten, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, kuntasektorin ja yritysten välinen tiivis yhteistyö ja strateginen suunnittelu ovat eduksi kansainvälisen yhteistyön pohjan kehittämisessä ja laajentamisessa.
3. Perinteisen väestöterveyden edistämisen rinnalla tulee ottaa huomioon terveysalan kasvustrategia ja muut uudet innovatiiviset kasvualoitteet arvioinnin suositusten toimeenpanossa. Yliopistosairaaloiden keskinäistä yhteistyötä tutkimustoiminnassa sekä yhteistyötä tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja yritysten kanssa tulee parantaa, jotta toimintojen ja infrastruktuurien kehittämistavoitteet voidaan saavuttaa. Toimintojen laadun kehittämiseen ja laatumittareihin kiinnitetään huomiota vaikuttavuuden, tehokkuuden ja taloudellisen kestävyys lisäämiseksi.
4. Muuttuvat työelämän osaamistarpeet ja sosiaali- ja terveysalan palvelurakenteiden uudistaminen vaativat panostamista korkeakoulutukseen, ammatilliseen toisen asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen. Rakenteiden uudistaminen on lisäksi haasteellinen johtamisen tehtävä. Suurin osa sosiaali- ja terveysalan työntekijöistä on suorittanut tutkinnon ammattikorkeakoulussa tai vastaavan aiemman tutkinnon. Työelämän tarpeisiin vastaamiseksi korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyö sekä tiivis vuorovaikutus palvelujärjestelmän kanssa osaltaan turvaa hyvinvointivaltion palvelutason säilyttämisen ja parantamisen.

5. Arviointiryhmien suositusten toimeenpanoa seurataan etupäässä ministeriöiden ja alaisen hallinnon välisissä ohjausprosesseissa sekä valtioneuvoston periaatepäätöksen yhteisessä seurannassa. STM:n ja OKM:n yhteistyötä laitosten tulosohtauksessa tiivistetään.

Kansliapäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kansliapäällikkö
Opetus- ja kulttuuriministeriö